

Előterjesztő: Dr. Túróczi Imre polgármester
Készítette: Nádudvari Tünde ügyintéző
Dr. Kökény Veronika jegyző
Ikt.szám: Rf/391-10./2023.
Melléletek száma: 1 db
Az előterjesztés jogszerű:

ELŐTERJESZTÉS

Rákócziújfalva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
2023. június 22-ei, rendes, nyílt rendes nyílt ülésére

Rákócziújfalva Város Bűnmegelőzési Stratégia felülvizsgálatának elfogadásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Rákócziújfalva Nagyközség Önkormányzata 2005. évben határozattal fogadta el az Önkormányzat Középtávú Bűnmegelőzési Stratégiáját, mely Magyarország Kormányának a 1744/2013.(X.17.) Korm. határozatával elfogadott Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiával és Magyarország Országgyűlésének a 80/2013.(X.16.) számú OGY határozatával elfogadott Nemzeti Drogellenes Stratégiával összhangban 2014. évben aktualizálásra került.

Rákócziújfalván olyan helyi körülményekhez igazodó stratégia készült, amely konkrét célokat fogalmaz meg. Ehhez a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia adta a keretet, ami konkrét, pontosan körülhatárolható cselekvési alternatívákat fogalmaz meg.

A stratégia tíz éves időtávja alatt két évente az egyes beavatkozási területeken új megvalósítandó intézkedések határozhatóak meg, a már meglévők módosíthatóak, alapvetően megváltoztathatóak, vagy törölhetőek. Jelenleg a Bűnmegelőzési Stratégia két éves felülvizsgálata szükséges.

A felülvizsgálat alapját az alábbi adatok képezik:

Rákócziújfalva területén – az ENYÜBS (Egységes Nyomozó Hatósági és Ügyészségi Bűnügyi Statisztikai Rendszer) adatai szerint – 2022. évben összesen 25 bűncselekményt regisztráltak a rendőri eljárásokban. Ez a szám 2021-ben 12 volt, ami alapján nagymértékű növekedés állapítható meg. Azonban elmondható, hogy a pandémia előtti időszakban összesen regisztrált bűncselekményi adatokat az idei évben elért számok nem haladták meg, amellyel az elmúlt tizenhárom év 4. legalacsonyabb értékét sikerült elérni.

A 100.000 lakosra számított regisztrált bűncselekmények száma alapján mért bűncselekményi fertőzöttség az országos átlag alatti volt 2022-ben is. 100.000 lakosra vetítve 470 bűncselekményt regisztráltak Rákócziújfalván, míg 2021-ben ez a szám 224 volt. A bűncselekményi fertőzöttség növekedett a 2021-es adatokhoz képest, de megállapítható, hogy a város bűncselekményi fertőzöttsége továbbra is jóval az országos átlag alatti, Rákócziújfalva továbbra sem tartozik a bűnügyileg fertőzött települések közé.

A **közterületen elkövetett** bűncselekmények száma szintén növekedett a városban, míg 2021. évben 4, addig 2022. évben 11 került regisztrálásra. A

közterületen elkövetett bűncselekmények összbűnözésen belüli aránya 44 %-os volt. Az alosztály a közterületen elkövetett bűncselekmények számának csökkentése érdekében a szükséges intézkedéseket megtette, megerősítette a közterületi jelenlétet, a szolgálatokat célirányosan, ésszerűen és átgondoltan szervezte, hatékonyabb elemző-értékelő munkát végzett.

A kiemelten kezelt bűncselekmények száma növekedett az előző évhez képest, 2021. évben 6, 2022. évben pedig 14 eset került regisztrálásra, amellyel az elmúlt tizenhárom év 4. legalacsonyabb értékét sikerült elérni.

Testi sértés 2021-ben és 2022-ben sem került regisztrálásra. Ezen belül súlyos testi sértést az elmúlt három évben nem regisztráltak.

A **garázdaságok** száma csökkent, míg 2021-ben 1, addig 2022-ben egy eset sem került regisztrálásra.

Kiskorú veszélyeztetése bűncselekményt 2022-ben nem regisztráltak, 2021-ben 1 esetben regisztráltak ilyen deliktumot a városban.

A kiemelten kezelt bűncselekmények közül **emberölés, önbíráskodás, embercsempészás, kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény** (terjesztői magatartások, illetve kábítószerkereskedelem), **személygépkocsi lopás, zárt gépjármű feltörés, kifosztás, zsarolás, rongálás, és jármű önkényes elvétele** nem került regisztrálásra a településen 2022-ben. A lakosság szubjektív közbiztonságérzetét negatív irányba befolyásolni képes erőszakos bűncselekmények közül **rablást** az elmúlt tizenhárom évben csak 1 alkalommal regisztráltak, 2014-ben. A **csalások** száma 3-ról 5-re emelkedett a településen 2022-ben.

A **lopások** száma emelkedett, 2022-ben 9, 2021-ben 1 esetet regisztráltak. A városban **betöréses lopás** és **lakásbetörés** sem került regisztrálásra 2022. évben. A fent említett vagyon elleni bűncselekményekkel kapcsolatosan elmondható, hogy az állampolgárok egyre nagyobb figyelmet fordítanak értékeik megóvására.

2022. évben **segítségnyújtás elmulasztása** és **cserbenhagyás** bűncselekményt nem, azonban **járművezetés ittas állapotban** deliktumot 3 esetben regisztráltak a városban.

Közlekedésbiztonsági helyzet

Rákóczipfalva területén 2021. évben 8, míg 2022. évben 11 **személyi sérüléssel közúti közlekedési baleset** következett be. A személyi sérüléssel járó balesetek közül 2021-ben 4 baleset könnyű és 4 súlyos sérüléssel kimenetelű volt, melyekben 4 fő súlyosan és 5 fő könnyen sérült meg. 2022-ben 9 könnyű és 2 súlyos sérüléssel kimenetelű közúti közlekedési baleset történt, melyek során 2 fő súlyosan és 12 fő könnyen sérült. Anyagi káros baleset 5 történt Rákóczipfalva közigazgatási területén. Halálos kimenetelű baleset sem 2021-ben, sem pedig 2022-ben nem történt. Valamennyi balesetet tekintve a

főbb érintett útvonalak a 442. számú főközlekedési út, a Szent László Király út és a Rákóczi út volt. A közlekedési baleseteket elsősorban az elsőbbség meg nem adása, a kanyarodási szabályok figyelmen kívül hagyása, a sebesség helytelen megválasztása, a figyelmetlen, gondatlan vezetés, az előzési szabályok megsértése, a követési távolság helytelen megválasztása, valamint az úttesten történő szabálytalan áthaladás okozta. **Ittasan okozott közúti közlekedési** baleset 2021-ben 1, 2022-ben pedig nem történt.

A Körzeti Megbízotti Alosztály közlekedésrendészeti tevékenysége arra irányult, hogy a meghatározott feladatok végrehajtása mellett lehetőség szerint csökkentse a személyi sérüléssel közlekedési balesetek számát, biztosítsa a forgalom zavartalanságát, elősegítse a szabályokat tiszteletben tartó járművezetők biztonságos közlekedését. A közlekedésbiztonsági helyzet javításával összefüggő rendőri feladatok végrehajtására kiadott országos és megyei szintű **komplex közlekedési feladattervben foglaltakat folyamatosan végrehajtotta**. A közlekedésrendészeti ellenőrzések során kiemelt figyelmet fordított a megengedett sebességhatárok betartásának ellenőrzésére, az ittas, illetve bódult állapotban lévő járművezetők, a tilos jelzésen áthaladók, a passzív biztonsági eszközöket nem használók és a kerékpáros közlekedés szabályait megsértők kiszűrésére.

2022. évben a rendőrkapitányság közlekedésrendészeti állománya napi szinten, rendszeresen üzemeltette a **sebességellenőrző készüléket**. A közlekedésrendészeti ellenőrzések az adott terület, útszakaszok forgalmi igényeihez, baleseti veszélyeztetettségéhez és az adott települések közlekedési sajátosságaihoz igazodtak, kiemelt figyelmet fordítva az ittas járművezetők forgalomból való kiszűrésre. A településeken élő emberek biztonságérzetének alakulásában a közlekedésbiztonság helyzete is szerepet játszik. Rákóczi falva területén a közlekedésbiztonsági helyzet javítása érdekében napi szinten sor került közlekedésrendészeti célú ellenőrzésekre. A közúti ellenőrzések során a balesetek által érintett útszakaszokon - megelőzési céllal - a fokozottabb rendőri jelenlét biztosított volt.

Az egyes kiemelten kezelt bűncselekmények száma és annak változásai:

Rendőri eljárásban bűncselekmények száma	Rákóczifalva													
	regisztrált	Bűncselekmények száma												
		2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.		
Emberölés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szándékos befejezett emberölés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Testi sértés	1	1	3	6	2	0	0	0	2	1	0	0	0	0
Súlyos testi sértés	1	0	2	3	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Halált okozó testi sértés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kiskorú veszélyeztetése	6	1	1	0	3	1	0	0	2	0	1	0	0	0
Embecsempészet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Garázdaság	3	5	7	8	4	1	1	1	2	1	0	0	0	0
Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lopás	27	24	14	17	21	9	6	2	1	1	9	0	0	0
Személygépkocsi lopás	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zárt gépjármű-feltörés	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lakásbetörés	2	3	3	1	6	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Rablás	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Orgazdaság	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jármű önkényes elvétele	0	0	0	0	1	2	0	1	0	0	0	0	0	0
14 kiemelten kezelt bűncselekmény összesen	39	36	28	34	32	15	8	12	4	6	14	0	0	0
Közterületen elkövetett bűncselekmény	13	20	10	20	13	7	11	13	7	4	11	0	0	0
Összes bűncselekmény	62	55	57	57	54	34	23	34	13	0	0	0	0	0
Regisztrált bűncselekmények száma 100.000 lakosra vetített aránya	1157	1017	1063	1074	1025	647	434	640	244	224	470	0	0	0

Közúti közlekedési baleseti adatok:	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek száma:	7	2	7	4	2	7	7	6	4	8	11
- Halálos közúti közlekedési balesetek száma:	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
- Súlyos sérüléssel közúti közlekedési balesetek száma:	3	0	5	2	0	3	3	2	1	4	9
- Könnyű sérüléssel közúti közlekedési balesetek száma:	4	1	2	2	2	4	4	3	3	4	2
Személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek során megsérült személyek száma:	11	2	8	4	2	7	9	7	6	9	14
- Elhunyt személyek száma:	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0
- Súlyosan sérült személyek száma:	4	0	5	2	0	3	3	2	1	4	2
- Könnyen sérült személyek száma:	7	1	3	2	2	4	6	3	5	5	12
Ittasan okozott közúti balesetek száma:	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0

Tulajdon elleni szabálysértések alakulása

2022. évben **Rákóczifalva** vonatkozásában összesen **3 szabálysértési előkészítő eljárás** indult elzárással is sújtható szabálysértés tárgyában, amely jelentős csökkenést mutat az előző évben regisztrált adatokhoz (10) viszonyítva. **Mind a három eljárás tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt került elrendelésre**, míg 2021. évben 4 eljárás indult e tárgyban. Üzletek, boltok sérelmére – az előző évvel azonosan – nem következtek el lopást, az ügyek egyéb lopás elkövetési magatartások miatt keletkeztek. Egyéb tulajdon elleni szabálysértés fentiek szerint 2022. évben nem volt, míg az előző évben 4 volt az elrendelt ügyek száma. A tulajdon elleni szabálysértési eljárások eredményeként összesen 3 eljárás került befejezésre. Egy eljárás azzal került megszüntetésre, hogy az elkövető kiléte ismeretlen maradt, egy eljárást szabálysértés hiányában, további egy eljárást azzal, hogy a feljelentés elutasításának lett volna helye. Tettenéresen alapuló eljárás nem volt az értékelt évben, amely szabálysértési őrizet elrendelését alapozhatta volna meg. **Az ismeretlen elkövetővel szemben indult tulajdon elleni szabálysértések felderítési hatékonysága** tekintetében 2022. évben nem mutatkozott értékelhető eredmény.

A közbiztonság érdekében tett intézkedések, tevékenységek:

Rákóczifalva területén 2022-ben is biztosítva volt a rendőri jelenlét, mely gépjárművel, illetve gyalogosan is megvalósult a területen. Amennyiben szükséges volt, a körzeti megbízottakon kívül a Közrendvédelmi Osztály járőrei, valamint a szomszédos települések Szajol, Szolnok- Szandaszőlős körzeti megbízottjai is intézkedtek a település területén. 2022. évben csökkent **a közterületi szolgálatra vezényelt állomány létszáma** és **a közterületen eltöltött órák száma** is.

2022. évben Rákóczifalván is végrehajtásra kerültek a közbiztonságot javító programok, valamint „**a közbiztonság és a közrend további erősítését elősegítő bűnügyi és rendészeti intézkedések egységes megtételére**” kiadott intézkedési tervben meghatározottak. Az **időskorúak sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekmények megelőzése** érdekében kiadott intézkedési tervben foglaltak szerint a körzeti megbízottakból létrehozott **áldozatvédelmi csoport** 2022. évben is folytatta a feladatok végrehajtását, felmérte az illetékességi területen élő veszélyeztetett személyeket, akiket folyamatosan tájékoztatott a lehetséges elkövetési magatartásokról, valamint részükre tájékoztató, figyelemfelhívó anyagokat juttatott el. Rákóczifalva nem tartozik az idegenforgalmilag frekventált területek közé, ennek ellenére a **nyári időszakban** egyre bővülnek a helyi programok, amelyek idegeneket, valamint a környező településen élőket is vonzzák, így az ilyenkor megnövekedett feladatokra is fel kellett készülni. Az **év végi ünnepeket** megelőző időszakban megerősített közterületi szolgálatot látott el az alosztály állománya, fokozottan ellenőrizte a boltokat, pénzintézeteket, és a temető környékét.

A közterületi jelenlét, a közterületek és nyilvános helyek biztonsága jelentősen javult a település **térfigyelő** kamerákkal történő felszerelésével. A működő **kamerarendszer** 2022. évben is bizonyította létjogosultságát a bűnmegelőzés tekintetében, a jogsértések felderítésében, az éjszakai áthaladó jármű- és személyforgalom figyelemmel kísérésében. Ezen felül a már elkövetett jogsértések utólagos felderítését is hatékonyan elősegítette, javította a közlekedés biztonságát és a lakosság szubjektív közbiztonságérzetét.

Az önkormányzati visszajelzések alapján a Körzeti Megbízotti Alosztály **fenntartotta az állampolgárok szubjektív biztonság érzetét**. Optimális szolgálat tervezéssel és szervezéssel el tudta érni, hogy ott és akkor legyen rendőr, amikor és ahol kell, ily módon a település rendőri lefedettsége az egész év folyamán biztosított volt, közbiztonsági deficit nem keletkezett.

Rendezvénybiztosítások

A 2022. évi országgyűlési képviselői választással és népszavazással kapcsolatosan kiadott biztosítási és ellenőrzési feladatok maradéktalanul végrehajtásra kerültek. Az év folyamán a rendőrség állománya és a polgárőrség közösen biztosította az önkormányzat által megrendezett március 15-ei megemlékezést, a június 25-én megrendezésre kerülő városnapot. Az október 23-hoz kapcsolódó megemlékezést, és koszorúzást. A hallottak napjához és az év végi ünnepekhez kapcsolódó többletfeladatok is maradéktalanul végrehajtásra kerültek. Év végén az önkormányzat szervezésében a Szilveszteri futás elnevezésű program valósult meg. A gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény (Gytv.) hatálya alá tartozó rendezvény biztosítására nem került sor a településen.

A veszélyhelyzettel kapcsolatban végrehajtott rendőri feladatok

A Kormány által - az élet-és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére - kihirdetett **veszélyhelyzet és az azzal összefüggésben bevezetett védelmi intézkedések** kapcsán a Rendőrkapitányság a hatáskörébe utalt rendőri feladatokat maradéktalanul végrehajtotta 2022. évben is.

2022. májusában a Kormány által az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek elhárítása érdekében kihirdetett vészhelyzet kapcsán a hatáskörükbe utalt feladatokat is maradéktalanul végrehajtotta a kapitányság állománya.

A körzeti megbízotti státuszok

Rákóczi falva illetékességi területe **körzeti megbízotti körzetekkel lefedett**, a körzeti megbízotti státuszok teljesen feltöltöttek. Az 5322 fő lakosú

városban **2 fő körzeti megbízott teljesít szolgálatot**, a lakosság szám alapján egy körzeti megbízotti státuszra 2661 fő jut.

A körzeti megbízottak önálló szolgálatteljesítés mellett jellemzően a polgárőrség tagjaival, az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyekkel, a szomszédos körzeti megbízottakkal, valamint a rendszeres fokozott ellenőrzések során hozzájuk vezényelt állománnyal láttak el közterületi szolgálatot. A körzeti megbízottak lakossággal való kapcsolattartása rendszeres. Széleskörű szakmai, hely- és személyi ismereteikkel hatékonyan járulnak hozzá a bűnüldözői munka eredményességéhez.

Az igazgatásrendészeti tevékenység

A településen szolgálatot ellátó körzeti megbízottak igazgatásrendészeti tevékenységet nem folytatnak, azonban tevékenységük során szabálysértési eljárást kezdeményezhetnek, szabálysértési helyszínen alapfeladatokat láthatnak el, továbbá jogsértés esetén helyszíni bírság kiszabására jogosultak.

Bűn- és baleset-megelőzés

A rendőrkapitányság több civil szervezettel, valamint az önkormányzatokkal együttműködve **széleskörű prevenciós tevékenységet folytatott** a tavalyi évben is. Folytatódtak a **„Házhoz megyünk! Biztonságban Magyarországon!”**, a **„BikeSafe”** és **„Police Coffee”** programok, a **D.A.D.A**, az **iskolai bűnmegelőzési tanácsadó**, az **iskola rendőre** és a **„A szülők és a családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószerbűnözés megelőzésében”** című rendőrségi programok. A Megelőzési és Értékelő Alosztály részt vett a települések, iskolák, civil szervezetek által tartott **rendezvényeken** (egészségnapok, önkormányzatok által szervezett programok, táborok stb.) illetve iskolai és lakossági **előadásokat** is tartott.

A Szolnoki Rendőrkapitányság a **hozzátartozók közötti erőszakkal** kapcsolatos bejelentéseket 2022. évben is kiemelten kezelte. A jogszabályi feltételek fennállása esetén, a rendőri állomány rendszeresen vizsgálta az ideiglenes megelőző távoltartások elrendelésének lehetőségét, amelyek eredményeként a tavalyi évben hozzátartozók közötti erőszak miatt **ideiglenes megelőző távoltartás** elrendelésre nem került sor a településen. Folyamatos és rendszeres a kapcsolat a gyermekjóléti és családsegítő szolgálatokkal, gyámhivatallal és a gyámhatósággal.

A **„iskola rendőre”** program beindítása óta az iskolarendőr Szőke Béla c. r. főtörzszászlós. Az iskolarendőr folyamatosan kapcsolatban áll az iskolával, felkérésre közlekedéssel kapcsolatos oktatást végez, továbbá a gyermekek kerékpárjainak ellenőrzését is végrehajtja, illetve az iskola által szervezett rendezvényeken pl. egészség, illetve sportnapokon részt vesz.

A megelőző vagyonvédelem

A rendőrkapitányság 2022. évben 3 alkalommal települt ki a **„Házhoz megyünk! Biztonságban Magyarországon!”**, a **„Police Coffee”** és a **„BikeSafe”** programokkal a településre, melynek során kerékpár regisztrációra is sor került. További 1 alkalommal történt egyéb kitelepülés, szórólapozás a városban, a „BikeSafe” program keretében pedig összesen 209 kerékpár regisztrálására került sor a rendőrkapitányság illetékességi területén. A településen élők által gyakrabban látogatott helyre, a COOP ABC és a Polgármesteri Hivatal közötti területre települtek ki a bűnmegelőzési szakemberek, ahol hasznos információkkal és szóróanyagokkal látták el az érdeklődőket.

A **megelőző vagyonvédelem** keretében az **időskorúak sérelmére elkövetett erőszakos és vagyon elleni bűncselekmények megelőzése, a külterületi ingatlanokban, a tanyákon és az elnéptelenedő apró- vagy törpefalvakban élő személyek sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzése és visszaszorítása, a szubjektív közbiztonságérzetük javítása érdekében** kiadott intézkedési tervekben foglalt bűnmegelőzési feladatok végrehajtását is folyamatosan végezte az érintett állomány. Az **áldozatvédelmi csoportok** 2022-ben is felkeresték az idős személyeket, valamint rendszeresen felvették a kapcsolatot az időseket tömörítő klubokkal, egyesületekkel, idősek otthonával is. Ennek során 1 alkalommal 27 fő részére került sor előadás megtartására Rákóczifalván, az internet veszélyei témában. A **szezonális, valamint az ünnepekhez kapcsolódó bűncselekmények** megelőzésére szórólapokon, plakátokon, figyelemfelhívó kiadványokon keresztül tájékoztatásra került a lakosság. Az **év végi ünnepekkel** kapcsolatban a város temetőjében figyelemfelhívó plakátok, valamint a parkoló gépjárművek szélvédőjére pedig szórólapok került kihelyezésre.

Kábítószerprevenció

A tavalyi évben is tovább folytatódott a **„A szülők és a családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében”** című rendőrségi program. A program elsődleges célja, a 12-18 éves gyermekeket nevelő szülők, családok tájékoztatása a kábítószer bűnözéssel kapcsolatos kockázatokról, a megelőzés lehetőségeiről. A drogprenvenációs referens elérhetősége biztosított az illetékességi területen működő valamennyi iskolában.

A témában a tavalyi évben meghirdetésre került a JNSZ VMRFK Bűnmegelőzési Osztály által a **„Mondj nemet a drogokra”!** online drogprenvenációs kvíz, melyet az általános és középiskolák is megkaptak.

A helyi önkormányzatokkal folytatott együttműködés

Az alosztály szakmai tevékenysége során továbbra is elsődleges prioritás feladatrendszerében az együttműködés, az állandó kapcsolat fenntartása illetékességi területének önkormányzataival, így **Rákóczifalva Város Önkormányzatával** is. Közös feladat a közbiztonság megteremtése, mely

során egyre nagyobb hangsúlyt kap az önkormányzatokat, a lakosságot, a civil szférát partnerként kezelő munkamódszerek alkalmazása. A város önkormányzatának támogatása segítette az alosztály munkáját és hozzájárult a körzeti megbízottak eredményes munkavégzéséhez. A Körzeti Megbízotti Alosztály a szakmai felügyeleti szervek elvárásain túl, fokozott figyelmet fordít a területen élő lakosság elvárásaira, a közbiztonság és a közterületek rendjének fenntartására. 2022. októberében megtartásra került a **Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum**, melyen Rákóczifalva Város Önkormányzata is képviseltette magát.

A polgárőr egyesületekkel történő együttműködés

Az együttműködő szervezetek közül kiemelkedő a **Rákóczifalvai Polgárőrség**, mely vezetésével napi szintű a munkakapcsolat, rendszeres az egyeztetés az ellátandó feladatokról és a megoldandó problémákról. Említést érdemel az iskolabiztosításban való részvételük és a balesetek helyszínén nyújtott segítségük. A közös szolgálatok megtervezése, összehangolása, a heti feladatok és programok hatékony végrehajtása érdekében minden hét második munkanapján, telefonon vagy személyesen **egyeztető megbeszélés** került megtartásra.

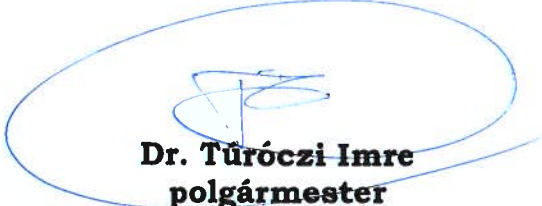
A Bűnmegelőzési Stratégia felülvizsgálatát képező adatok, információk alapján megállapítható, hogy az abban megfogalmazott feladatok végrehajtása a település intézményei közötti szoros együttműködésben valósul meg. Rákóczifalván a lakosok biztonsága érdekében tett intézkedések eredményesek voltak, Rákóczifalván a bűnügyi fertőzöttség az országos átlag alatti, és a lakosok biztonságban érzik magukat.

A felülvizsgálat során a fejezetekben szereplő települési adatok kiegészítésre kerültek a 2021. és a 2022. évi adatokkal. A számbeli változások megjelennek a táblázatokban, azonban a tendenciák jelentősen nem módosultak, ezért az intézkedési tervet módosítani nem szükséges.

A felülvizsgálat nem érintette az intézkedési területeket.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy Rákóczifalva Város Bűnmegelőzési Stratégiáját (2014-2023) a melléklet szerint tárgyalja meg, és szíveskedjen azt elfogadni.

Rákóczifalva, 2023. június 8.

Dr. Túróczi Imre
polgármester

H A T Á R O Z A T I J A V A S L A T

**Rákóczifalva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2023. (VI. 22.) határozata**

**Rákóczifalva Városi Önkormányzat Bűnmegelőzési Stratégiája
felülvizsgálatának elfogadásáról**

Rákóczifalva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 171/2021. (IX. 23.) határozatával elfogadott Bűnmegelőzési Stratégiáját áttekintette, és azt a melléklet szerint elfogadja.

Határidő: folyamatos

Felelős: Dr. Túróczi Imre polgármester

Végrehajtásért felelős: szociális ügyintézők

Értesülnek: Képviselő-testület tagjai helyben
Dr. Kökény Veronika jegyző
Tisztségviselők helyben

Rákóczifalva, 2023. június 22.

**Dr. Kökény Veronika
jegyző**

**Dr. Túróczi Imre
polgármester**

1. melléklet a(z) ___/2023. (VI. 22.) határozathoz

Rákóczi Falva Város Bűnmegelőzési Stratégiája

2014-2023

1. Bevezetés:

Magyarország Kormánya a 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozatával elfogadta az új Nemzeti Bünmegelőzési Stratégiát (2013-2023.) Magyarország Országgyűlése a 80/2013. (X. 16.) számú OGY határozatával fogadta el az új Nemzeti Drogellenes Stratégiát (2013-2020).

2.1. A Nemzeti Bünmegelőzési Stratégia általános célja:

Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása.

A stratégiai dokumentumban megfogalmazott prioritások, beavatkozási területek és intézkedések alapján lehetőség nyílik arra, hogy javuljon a közbiztonság; csökkenjen a közterületen elkövetett bűncselekmények száma; csökkenjen a korábban bűncselekményeket elkövetők visszaesési rátája; csökkenjen a gyermek és fiatalok veszélyeztetettsége; csökkenjen az áldozattá válás veszélye, ugyanakkor az áldozattá vált személyek segítése és a bűnözés okozta károk kezelése a jelenleginél hatékonyabb és teljesebb körű legyen.

2.2. A bünmegelőzés elvi háttere

A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy. A büntető igazságszolgáltatás önmagában nem elég hatékony a kriminalitási probléma kezelésére, az önállósult bünmegelőzési politikával és áldozatpolitikával kiegészített kriminálpolitika az egyes társadalmi feszültségforrások és devianciák – ideértve a bűnözést is – koncentráltabb, s így hatékonyabb kezelését jelenti. A jó bünmegelőzési politika nem egyetlen dimenzióban – hagyományosan az elkövetővé válás megelőzésének dimenziójában – értelmezi a prevenciós feladatokat, hanem célba veszi a bűnelkövetés minden lehetséges aspektusát: az elkövetőt, az áldozatot és a bűncselekményi szituációt is. Az elkövető-, áldozat- és szituációközpontú bünmegelőzési eszközök együttes alkalmazása tehát a komplex bünmegelőzési politika egyik legfontosabb követelménye.

Az állam a bűnözésért viselt felelősségének egy részét a társadalom egyéb szegmenseire – az önkormányzatokra, a közösségekre, az üzleti szférára, az egyházakra és végső soron az állampolgárra – telepíti. Ezt a felelősség-megosztást a partnerség elve fejezi ki.

A bünmegelőzés alapelve a társadalom hagyományos közösségeiben meglévő szolidaritás támogatása, az alulról induló, összefogáson alapuló kezdeményezések felkarolása. A bünmegelőzés szakmai törekvései közé tartozik a társadalmi befogadás és a tolerancia erősítése, az előítéletek elleni fellépés, a diszkrimináció minden formája elleni következetes küzdelem és a

bűncselekmény következtében elszenvedett károk reparálását célzó helyreállító igazságszolgáltatási eszközök minél szélesebb körű alkalmazása.

2.3 A stratégia kiemelt beavatkozási területei:

- a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok,
- a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok,
- az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítségével kapcsolatos célok és
- a bűnismétlés megelőzéséhez szükséges célok.

Az időskorúak életkori, fizikai, mentális sajátosságaikból és a társadalomban betöltött szerepüknel fogva az átlagnál sérülékenyebbek, kiszolgáltatottabbak, mindazonáltal a gyermeknek és fiataloknak való példamutatással összefüggésben aktivitásuk kiaknázható tőkét rejt magában. Ezért a stratégia valamennyi prioritásában horizontális szempontként előtérbe kell helyezni az idősök védelmét, segítségét, lehetséges bevonásukat a bűnmegelőzési programokba.

2.4 Átfogó célok:

- Rendszerszintű bűnmegelőzés.
- Koordinált bűnmegelőzési munka.
- A bűnmegelőzés hasznosságának tudatosítása.
- Hatékony beavatkozások.
- Szabálysértések. Az állampolgárok biztonságérzetét – több más összetevő mellett – a tapasztalt jogsértések rombolják. Bár a bűnmegelőzés nevéből is következően a jogalkotó által a társadalomra veszélyesebbnek ítélt cselekmények megelőzését célozza, az állampolgárok nem tesznek különbséget értékhatárok szerinti elkövetés között, számukra a szabálysértés is „bűn”. A bűnmegelőzési intézkedések megvalósítása során – az állampolgárok biztonságérzetét szem előtt tartva – a szabálysértések megelőzésére is figyelni kell.
- A pályázati források koncentrált felhasználása.
- Együttműködők azonosítása. A bűnözés társadalmi jelenség, amely nem kezelhető egyoldalú intézkedésekkel, ezért a rá adott válasznak is komplexnek kell lennie, amelybe be kell vonni az összes lehetséges érintettet. A bűnmegelőzés irányítása, működtetése kormányzati feladat, azonban a bűnözés visszaszorításában az állammal törvényes módon együttműködni kívánókat azonosítani kell.
- Eredményes kommunikáció. A médiának kiemelt szerepet kell adni a normakövető magatartás terjesztése, valamint a bizalom helyreállítása érdekében.

3. Nemzetközi szervezetek tevékenysége

A bűnmegelőzés területén a nemzetközi szervezetek alapvető célja a tagállamok közötti tapasztalat-, illetve információcsere támogatása, részben a tagállami gyakorlatok, részben az intézményi és jogi háttér vonatkozásában.

Az elmúlt években számos olyan kötelező erejű instrumentum, illetve ajánlás került kidolgozásra, amely a bűnmegelőzésre fókuszál vagy azzal összefüggésben állapít meg követelményeket.

Az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságának a hatékony bűnmegelőzés támogatásáról szóló határozata alapján a „bűnmegelőzés területe olyan stratégiákat és intézkedéseket foglal magában, melyek célja a bűnözés kialakulása kockázatának, valamint a társadalomra, illetve, egyénekre vonatkozó káros hatásainak csökkentése, az által, hogy az összetett okokra kíván hatni”. A multidiszciplináris megközelítést követve a dokumentum kiemelten foglalkozik a gazdasági-társadalmi fejlesztés és felzárkóztatás kérdésével, különös tekintettel a gyermekekre, családokra és fiatalokra, magában foglalva az egészségügy, oktatás, lakhatás és foglalkoztatás kérdéseit. Fontosnak tartja az együttműködés erősítését a kormányzati és nem kormányzati szervek között, a programok fenntarthatóságát és elszámoltathatóságát, az emberi jogok és jogbiztonság, illetve a különböző társadalmi csoportok eltérő igényeinek figyelembe vételét. A 2005-ben felülvizsgált határozat elsődleges célkitűzései között a bűnmegelőzés és büntető igazságszolgáltatás közötti összhang megteremtése kiemelt szerepet kapott.

2009-ben jelent meg az ENSZ Standardok és normák gyűjteménye a bűnmegelőzésben és a büntető igazságszolgáltatásban című összefoglaló dokumentuma, amely külön fejezetben foglalkozik a bűnmegelőzés területével, magában foglalva az áldozatok kérdését is. Ide köthető továbbá az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságának a városi bűnmegelőzés területére vonatkozó határozata, amely továbbra is a releváns szervek és intézkedések közötti koordináció fontosságára hívja fel a figyelmet, ugyanakkor nem fogalmaz meg közvetlen ajánlásokat.

Az ENSZ keretein belül, a bűnmegelőzéssel és a kábítószer kérdésekkel foglalkozó hivatal (a továbbiakban: UNODC, United Nations Office on Drugs and Crime) végez bűnmegelőzéshez köthető tevékenységet. A Bűnmegelőzési és Büntető Igazságszolgáltatási Bizottság (CCPCJ, Commission on Crime Prevention and Criminal Justice) feladata a vonatkozó ENSZ-normák kialakítása és folyamatos felülvizsgálata, valamint a tagállamok közötti információ- és tapasztalatcsere biztosítása. Az ENSZ a bűnmegelőzés területét, mint a bűnözésből fakadó társadalmi és gazdasági költségek csökkentésének lehetőségét kezeli. Kiemelt prioritásként foglalkozik a városi bűnmegelőzéssel, a fegyveres erőszak, illetve a bűnisméltés megelőzésével.

Alapvető célja a közösségek biztonságának biztosítása és ezáltal a tagállamok fenntartható fejlődésének támogatása. Tekintettel a szervezet átfogó jellegére, értelemszerűen a bűnmegelőzés vonatkozásában is holisztikus megközelítést követ, **a bűnözés gyökereiként alapvetően az egyenlőtlenséget, szegénységet és diszkriminációt nevezi meg.**

Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (a továbbiakban: EBESZ) céljainak megfelelően alapvetően nem nevesíti prioritásai között

kifejezetten bűnmegelőzést, azt a szervezett bűnözés elleni küzdelem, illetve a konfliktuskezelés részeként tekinti.

Az elmúlt időszakban számos egyezmény és ajánlás került kidolgozásra, így a nők elleni és kapcsolati erőszak megelőzésére a gyermekek szexuális kizsákmányolása, az emberkereskedelem, a kiberbűnözés elleni, valamint a terrorizmus megelőzésére vonatkozó egyezmény. Az Európa Tanács jelenlegi törekvése annak felmérése, hogy ezek az ajánlások és intézkedések milyen módon valósulnak meg a gyakorlatban, illetve hogyan lehetne hatékonyabban használni őket, milyen esetleges változtatásokra van szükség, akár a tagállamok részéről, akár az egyezmények vonatkozásában.

4. Az Európai Unió tevékenysége a bűnmegelőzés területén

Az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 84. cikke értelmében: „az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapíthat meg a bűnmegelőzés terén a tagállami intézkedések előmozdítására és támogatására, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját”. Az Európai Uniónak ennél fogva lehetősége van a megfelelő intézkedések kialakítására, valamint a tagállamok tevékenységeinek támogatására.

Ezen a területen az EU alapvetően a tagállamok közötti tapasztalatok és gyakorlatok megosztására koncentrál, részben a büntetőeljárások vonatkozásában, másrészt a bűnözés, illetve a visszaesés mennyiségi és minőségi csökkentése érdekében. Kiemelt figyelmet kapnak természetesen a bűnözés tekintetében sérülékeny társadalmi csoportok és személyek. Ennek megfelelően uniós szinten az elmúlt időszakban széles skálát lefedő, generális prevenciót célzó büntetőjogi javaslatok születtek, ide kapcsolva többek között a kábítószer-prevenciót, a számítástechnikai bűnözés, az emberkereskedelem, illetve a gyermekpornográfia elleni küzdelmet is.

Az Unió 2014 végéig hatályos bel- és igazságügyi együttműködési keretprogramja, a Stockholmi Program is ennek megfelelően fogalmazza meg a hatékonyabb bűnmegelőzéshez köthető célkitűzéseit. Ennek értelmében a bűnözés szintje leginkább a bűnmegelőzést célzó – többek között a társadalmi beilleszkedést előmozdító – hatékony intézkedésekkel csökkenthető, olyan multidiszciplináris megközelítést követve, amely az adminisztratív intézkedések meghozatalát, valamint a hatóságok közötti együttműködés előmozdítását is magában foglalja.

5. A hazai bűnügyi statisztika adatainak megállapításai

Fontos kérdés a lakosság közbiztonságba vetett hite, az erről való vélekedése, amelyet napjainkban szubjektív biztonságérzetnek is nevezünk.

A szubjektív biztonságérzetet meghatározza az ország, illetve a szűkebb lakóhely objektív közbiztonsági állapota, valamint számos más tényező is, mint a médiában elhangzó információk, az adott személy társadalmi státusza, az ország gazdasági helyzete, a migráció, a többségi társadalom

kisebbségekkel szembeni vélekedése, és fordítva, a társadalom tagjainak és csoportjainak frusztrációja, illetve számos más tényező.

A lakosságot leginkább irritáló, zavaró szabálysértések különösen: a rendzavarás, a garázdaság, a közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése, a tiltott prostitúció, a veszélyes fenyegetés, a tulajdon elleni szabálysértés, a koldulás, a gyülekezési joggal visszaélés, a tiltott szerencsejáték, a csendháborítás és a közerkölcs megsértése. A kormányhivatalok, illetve a rendőrség hatáskörébe tartozó szabálysértési eljárások száma az elmúlt években rendre 500.000 és 600.000 között ingadozott. Ennek az adatnak az ismerete nélkülözhetetlen a lakosság szubjektív biztonságérzetének megítélése, és a javítására tett célok meghatározása szempontjából.

1. Általában az ismertté vált bűncselekmények (összes bűncselekmény) számát tekintve, a hazai bűnözési helyzet az elmúlt évtizedekben összességében stagnálás jegyeit mutatja, ez a stagnálás azonban figyelmet érdemlő belső folyamatokkal párosul.
2. E stagnáláson belül lassú, de folyamatos növekedés tapasztalható az erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények mutatóiban. Ez azonban nem az elmúlt néhány, hanem az utóbbi 20 év tendenciája, azonban a folyamat 2002. és 2010. között felgyorsult.
3. Nem hagyható figyelmen kívül az arányok eltolódása a bűncselekmények áldozatai és elkövetői összetételében. Megfigyelhető ugyanis, hogy a vagyon elleni, illetve az erőszakos bűncselekmények áldozatai egyre inkább az idősebb korúak, a nők és a gyermekek köréből kerülnek ki. Az elkövetők között nő a fiatalok aránya.
4. Tendencia a közterületi bűnözés növekedése, és egyre gyakoribb az iskolai környezetben megvalósuló bűncselekmények száma.
5. Beavatkozást igénylő tendencia az idősek sérelmére saját lakásukban megvalósított bűncselekmények aránya.
6. A nők sértetté válásának sajátossága a kirekesztett társadalmi csoportokba tartozás, vagyis a társadalmi-gazdasági szempontból kedvezőtlen helyzetben lévők, valamint azok a lányok, akik állami gondozásban élnek, illetve nőttek fel.

A bűnmegelőzés szereplői:

- rendőrség
- önkormányzatok,
- nevelési-oktatási intézmények
- gyermekvédelmi intézményrendszer
- családsegítő szolgálatok
- egészségügyi ellátórendszer
- Igazságügyi Szolgálatok, Pártfogó felügyelői Szolgálat
- egyházak és vallási közösségek
- civil szervezetek
- polgárőr egyesületek
- kulturális és közművelődési intézmények
- sportegyesületek

- családok, és az egyén

6. Rákóczifalva

A lakosság összetételének sajátosságaiból általában következtetéseket lehet levonni a bűnözés mértékére ill. bizonyos esetekben annak típusára is. Egyes társadalmi csoportok a bűnözés tekintetében hátrányosabb helyzetben vannak, mint mások. Ezáltal esetlegesen kiszolgáltatottabbak az utcai támadásoknak és a lakóingatlanokkal szemben elkövetett bűncselekményeknek. Nyilvánvaló, hogy a nők, fiatalok és idősek többsége fizikai-alkati jellemzőik miatt gyakrabban válhatnak rablás, támadás áldozatává. A munkanélküliség, az elszegényedés sajnos természetes kísérőjelensége a bűncselekmények számának emelkedése, illetve a közbiztonság romlása. A szociális problémák ugyanis gyakran deviáns viselkedési formákkal járnak együtt. A társadalom értékrendje és erkölcsi normája az utóbbi években átalakult, ma már a szabályok, előírások betartása nem követendő példa, elterjedt az esetenként felelőtlen, kötelezettségek nélküli életforma.

6.1 Demográfiai adatok

A népesség nyilvántartó adatai alapján 2023. január 1. napján Rákóczifalva Város lakosainak száma: 5.343 fő

Korcsoporthoz szerinti megoszlás:

0-18 év	19-59 év	60 év felett
894 fő	3030 fő	1419 fő

Családi állapotra vonatkozó adatok:

Hajadon/nőtlen	2327 fő
Házasságban	1962 fő
Özvegy	454 fő
Elvált	586 fő
nem ismert	14 fő

6.2 Szociális ellátásokra vonatkozó adatok 2022.01.01. napja és 2022.12.31. napja közötti időszakban

Ellátási forma	Támogatásban részesítettek száma	Kiadás	Elutasítások száma
Lakhatási támogatás	47	2.590.600	8
Beiskolázási támogatás	24	260.000	1
Gyermeknevelési támogatás	26	465.000	1

Gyermekgondozási támogatás	2	57.000	0
Fűtés támogatás (fa)	51	2.550.000	4
Fűtés támogatás (gáz)	75	3.750.000	0
Gyógyszertámogatás	4	135.000	0
Összesen	229	9.807.600	14

6.3 Bűnügyi adatok:

A bűnügyi statisztika csak a hatóság tudomására jutott bűncselekményekről és a felderített bűnelkövetőkről tájékoztat. A lakosság közbiztonsággal kapcsolatos véleményét azonban számtalan más tényező is befolyásolja, többek között a bűnüldöző hatóságok iránti bizalom, a munkájuk eredményességéről valóvélekedés. Figyelembe kell venni azt is, hogy a társadalom közösségeinek eltérő a bűncselekményekkel kapcsolatos tűrőképessége, mely bűncselekmény típusonként változik.

A polgárok biztonságérzetét elsősorban az egyént és az egyén tulajdonát fenyegető cselekmények befolyásolják, a tulajdon elleni bűncselekmények száma a leggyakoribb. A bűncselekmények gyakoriságának jelentősége van, az ismétlődő bűncselekmények hatással vannak a település lakosainak közérzetére. A folyamatos fenyegetettség rontja az életminőséget. Romlott a közlekedési morál, a munkanélküliség, az alkoholizmus és a növekvő agresszivitás miatt családok bomlanak fel, egyre több gyermek kerül veszélyeztetett helyzetbe.

A gyermek-és fiatalok körében gyakoribbá vált hazánkban a bűnözés, különösen a vagyon elleni bűncselekmények esetében és életformává vált a csavargás, az alkoholfogyasztás, esetenként kábítószer fogyasztás. A tapasztalatok szerint minél fiatalabb korban fordul elő a bűnelkövető magatartás, annál nagyobb az esély a bűnismétlésre vagy a bűnözői életmód kialakulására. A fiatalok nemcsak elkövetői, áldozatai is lehetnek a bűnözésnek.

Az iskolában egyre több az agresszív cselekedet, a rongálások az atrocitások. A gondokat a pedagógusok, s a nyugodt, kiegyensúlyozott légkörre vágyó szülők külső segítség nélkül orvosolni nem tudják. A családok hagyományos státusza megszűnt, a gyermekek fejlődését egyre kevesebb szülő kíséri figyelemmel. Az egyre szaporodó és súlyosbodó konfliktushelyzetek azt jelzik, hogy a probléma túlmutat az iskola kompetenciáján. A rossz szociális helyzetben élő gyermek társadalmi összefogás hiányában maga is a jövőképi nélküli világ sodrába kerül. Tapasztalataink szerint az érdemi együttműködés még mindig nem elég hatékony ahhoz, hogy a gyermekvédelem területén rendre felmerülő súlyos problémák megoldása gördülékenyebb legyen.

Az alacsony jövedelmű, rossz szociális helyzetű családokban a devianciák újratermelődnek, rendszerint öröklődnek is a változtatásra motiváló pozitív példák hiányában. A gyermekeket veszélyeztető tényezők között a szegénység mellett az alkoholizmus, az elhanyagoló és a túlzottan megengedő bánásmód is jelen van. A család, a rokonság, szomszédság kontrolljának gyengülésével a társadalmi kontroll is csökken, amely lazábbá teszi a társadalmi normákhoz való alkalmazkodás kényszerét.

A Szolnoki Rendőrkapitányság a **hozzátartozók közötti erőszakkal** kapcsolatos bejelentéseket 2022. évben is kiemelten kezelte. A jogszabályi feltételek fennállása esetén, a rendőri állomány rendszeresen vizsgálta az ideiglenes megelőző távoltartások elrendelésének lehetőségét, amelyek eredményeként a tavalyi évben hozzátartozók közötti erőszak miatt **ideiglenes megelőző távoltartás** elrendelésre nem került sor a településen.

Fentiek alapján elmondható, hogy Rákóczi falva megyei szinten a bűnözés szempontjából a kevésbé fertőzött települések közé tartozik.

A kiskorú elkövetőkkel kapcsolatos oksági tényezők:

- agresszivitás
- anyagi haszonszerzés
- kalandvágy
- befolyásolhatóság
- rossz baráti környezet
- iskolai konfliktus
- iskolai hiányzás
- iskolai kudarcok
- helytelen nevelési attitűd
- deviáns családi környezet

Rákóczi falva helyi bűnmegelőzés szempontjából történő helyzetértékelése az alábbiakban foglalható össze:

Erősségek:

- erős megyei szintű ifjúsági szakmai szolgáltatás és tanácsadás
- iskolai felzárkóztató programok
- növekvő továbbtanulási kedv
- megyei és helyi szinten sokszínű, változatos, igényes ifjúsági programok
- civil szervezetek számának növekedése
- bűnesetek csökkenő száma
- polgárőrség erős jelenléte
- intézmények közötti együttműködés erőssége

Gyengeségek:

- csökkenő lakónépesség
- fiatalok migrációja
- gyenge információáramlási hatékonyság
- hátrányos helyzetű, leszakadó ifjúsági csoportok

- ifjúsági programokhoz szükséges megfelelő mértékű források hiánya
- alacsony érdekképviselési, érdekérvényesítő képesség
- szenvedélybetegségek elterjedése
- fiatalok által támasztott igények és lehetőségek összhangjának hiánya (ifjúsági programok, rendezvények)
- A rendőrség közterületi jelenlétét a lakosság többsége kevesli. A térfigyelő rendszer teljes kiépítésre szorul.
- Polgárőrség jelenlétének fokozása, működési feltételeik optimalizálásával

Lehetőségek:

- ifjúsági információs tanácsadási, szolgáltatási szerep erősítése
- pályázatfigyelés, pályázati kedv ösztönzése
- fiatalok érdekképviselésének, érdekérvényesítésének erősítése
- együttműködés, koordináció, információáramlás erősítése az intézmények között
- egészségfejlesztési, egészségnevelési programok, sport programok, szabadidős tevékenységek a fiatalok igényei alapján
- prevenció, tanácsadási szolgáltatások kiépítése
- bűnmegelőzés programok
- hátrányos helyzet, esélyegyenlőtlenség mérséklés
- Polgárőrség működési feltételeinek javítása

Veszélyek:

- csökken az ifjúsági programok megvalósításához szükséges forrás, támogatás
- az ifjúság által támasztott igények kielégítéséhez nem párosulnak a szükséges források
- a hátrányos helyzetű térségek, ifjúsági csoportok esélyegyenlőtlenségének fennmaradása, kiszorulása az ifjúsági szolgáltató rendszerből.

További veszélyeket rejt magában, hogy a lakosság biztonságérzete tovább romolhat. A veszélyeztetett réteg létszáma nő. A lakosság jelző szerepe nem erősödik, gyengülhet. A rendőrség és a lakosság személyközi kapcsolatai nem javulnak. Nem erősödik a bizalom a lakosság és a rendőrség közt. A közterületek közbiztonságának javítása érdekében erősíteni kell a közvetlen lakóhelyre vonatkozó biztonságérzetet, figyelmet kell fordítani a település belterületén felügyelet nélkül kóborló kutyákra, lakott területen az indokolatlanul és a megengedettnél nagyobb zaj okozására, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalmát, illetőleg a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja, a község köztisztaságának megőrzésére. Kiemelt figyelmet kell fordítani továbbá a szeszital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegésére.

7. BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK, CÉLOK, INTÉZKEDÉSEK

Rákóczi falva Nagyközség Önkormányzata 2005. évben határozattal fogadta el az Önkormányzat Középtávú Bűnmegelőzési Stratégiáját, melyet jelenleg a

Magyarország Kormánya a 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozatával elfogadott Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiával és Magyarország Országgyűlése a 80/2013. (X. 16.) számú OGY határozatával elfogadott Nemzeti Drogellenes Stratégiával összhangban aktualizálni szükséges.

Rákóczi falván olyan helyi körülményekhez igazodó stratégiára van szükség, amely konkrét célokat fogalmaz meg. Ehhez a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia adja a keretet, ami konkrét, pontosan körülhatárolható cselekvési alternatívákat fogalmaz meg.

A stratégia tíz éves időtávja alatt két évente az egyes beavatkozási területeken új megvalósítandó intézkedések határozhatóak meg, a már meglévők módosíthatóak, alapvetően megváltoztathatóak, vagy törölhetőek.

A stratégia az egyes beavatkozási területeket követően tartalmazza a 2023–2024-re vonatkozó intézkedési tervet is, vagyis mindazon intézkedést, amelyeket ebben az időintervallumban kell végrehajtani, vagy végrehajtásuk előkészítését ekkor kell megkezdeni.

7.1. A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok:

- Támogatni kell a biztonságnövelő D.A.D.A (Dohányzás, Alkohol, Drog, Aids) rendőrségi programot, mely viselkedési normákat ajánl az adott korosztályra szabott szinten.
- Az iskolai pedagógiai programokba, óvodai nevelési programokba be kell építeni a bűnmegelőzési programokat, személyiségfejlesztő programokat, a felvilágosító előadásokat az alkohol-és drogrevenió, a környezeti és természeti értékek megbecsülése, az egészség védelmét, valamint a pszichikai gondok megértését, segítségét szolgáló előadásokat. Lehetőség szerint meg kell hívni szakembereket előadások tartására, tanácsadás, segítségnyújtás céljából
- A szülők felvilágosításának elősegítése a fiatalkori bűnözésről, annak kockázatairól.
- Erősíteni kell a felvilágosító propaganda tevékenységet, a helyi lapban cikkeket kell közzétenni és tájékoztatni a szülőket, az ifjúságot, hogy melyik szervhez fordulhatnak.
- Szülői szereppel kapcsolatos felvilágosítás, segítségnyújtás fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekekre, és a tehetséggondozásra irányuló tevékenységek fejlesztése, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű családok segítése, támogatása.
- Sokszínű kulturális, sport, környezetés természetvédelmi politikával támogatni kell a közművelődési intézmény programjait, a sporttevékenységet, a szabadidő hasznos eltöltését biztosító rendezvények szervezését. Ifjúsági programokat, kirándulásokat, kertészkedési tevékenységet bemutató rendezvényeket kell szervezni, meg kell ismertetni a fogyasztóvédelmi, tűzvédelmi és munkavédelmi feladatokat.
- A csellengő gyermekek számának felmérése, a velük való foglalkozás módszertanának, tevékenységének fejlesztése. Felmérést kell végezni az intézményekben arról, hogy a fiatalok mivel töltik szívesen a

szabadidejüket, milyen foglalkozásokra, tevékenységekre lenne igényük.

- Fokozni kell a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének hatékonyságát. A jelzőrendszer feladata, hogy csökkentse a bűnelkövetés felé sodródó fiatalok számát. Ennek érdekében szoros együttműködés szükséges a családsegítő-és gyermekjóléti szolgálattal.

7.2. Településbiztonság

Egy település közbiztonsági helyzete a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a jogsértések megelőzése elsősorban helyi összefogással valósulhat meg hatékonyan. A jogsértések visszaszorítása ösztársadalmi igény és feladat, amelyben az állami is civil szervezeteknek, szervezeteknek az összefogására van szükség.

Az állampolgárok többsége otthonát a nap jelentős részében felügyelet nélkül hagyja, és sokszor védelmére még a manapság már elvárható minimális anyagi ráfordítást igénylő biztonságtechnikai eszközöket sem alkalmaznak. Az emberek között a kapcsolatok is lazábbak, és gyengül a közösségi kohézió.

Egyes közterületen elkövetett bűncselekmények, a rongálások, a garázdaságok, a testi sértések, a rablások egy jelentős részét szórakozóhelyekről indulva, vagy azok környékén követik el.

7.3 Célok az áldozattá válás megelőzése területén

Bűnmegelőzési tervünk meghatározó eleme a gyermek-és fiatalkorúak bűnelkövetésének és áldozattá válásának megelőzése.

Egy előzetesen elkészített iskolai program alapján eseti és folyamatos előadások szervezésére van szükség.

Célok:

a bűnmegelőzési szemlélet beépítése a mindennapokba, ezért az előadók játékos formában közvetítik a gyermekek számára a környezettudatosság, a köznyugalom fontosságát, a közterületi rend, a közbiztonság-bűnmegelőzés értékeit az élményszerű oktatás és a képességfejlesztés előtérbe állításával.

Célok továbbá:

- A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése különösen a gyámhivatal, a gyermekvédelem szereplői, az oktatási-nevelési intézmények, a családsegítők és a rendőrség között, hogy a gyermekek, fiatalkorúak sérelmére ne kövessenek el bűncselekményt, erőszakot.
- Felvilágosító programok szervezése az iskolákban, óvodákban a rendőrség által, ahol a fiatalok megismerhetik, melyek a legjellemzőbb, sérelmükre elkövetett bűncselekmények, tájékoztatást kapnak arról, hova fordulhatnak az őket ért inzultusok esetén.
- Körzeti megbízott gyakori járőrözése, a helyi Polgárőrség szolgálatának fokozottabb igénybevétele mellett.

- Személyiség fejlesztő programok, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelése, önvédelmi képesség fejlesztése, technikák ismertetése, konfliktuskezelés.

Célok továbbá:

A hatékony bűnmegelőzési tevékenység érdekében gondoskodni kell a rendőrséggel történő együttműködésről és a Polgárőrség megerősítéséről. Szervezeti átalakítással az önkormányzat rendészeti feladatainak bővítése, kiterjesztése lenne célszerű. Ez a közterület-felügyelet, mezőöri szolgálat, polgárőrség feladatkörének elhatárolásával, rendészeti jellegének meghatározásával, egyúttal a feladatok végrehajtására alkalmas szervezeti struktúra kialakításával jár együtt.

A polgárőr egyesület éjszakai szolgálatának biztosításával a legfontosabb feladat a jelzések megtétele, mely hatékonyabb intézkedéseket tesz lehetővé. A jól működő Polgárőrség képes a helyi civil szervezeteket bevonni, a lakosságot mozgósítani, jó kapcsolatot kialakítani a nyugdíjasokkal, ifjúsági szervezetekkel.

Céljaink között első helyen áll a közösségi és személyi tulajdon fokozott védelme, az ezeket károsító jogsértések megelőzése, a bűnalkalmak csökkentése. A közrend, a közbiztonság és a köztisztaság megfelelő állapota a lakosság biztonságérzetének javítása szempontjából elengedhetetlen.

Célunk a fellazult közlekedési rend és a közterületek, nyilvános helyek rendjének, biztonságának megőrzése.

Célok továbbá:

- fokozni kell az erős bűnözési fertőzöttségi helyek ellenőrzését, közbiztonság erősítését, a magántulajdon védelmét
- Közterületek, közparkok rendszeres ellenőrzésére figyelmet kell fordítani és támogatni kell a Polgárőrséget a megfelelő közvilágításról történő gondoskodással, a térfigyelő kamera rendszer kiépítésével,
- Ösztönözni kell a lakosságot, hogy hozzanak létre önszerveződésen alapuló valódi civil szervezetet, pl: Szomszédok Egymásért Mozgalmat (SZEM), melynek célja az egymásra figyelés, szükség esetén egymás segítése, támogatása, jelzések megtétele. Különösen fontos lenne ez a tevékenység az egyedül élő idős emberek esetében, mivel egy időben megtett jelzés életet menthet, vagy más bűnelkövetést előzhet meg.
- családi és iskolai kontroll erősítése, a fiatalok társadalmi beilleszkedésének fokozása érdekében

Célok a családon belüli erőszak csökkentése érdekében:

- Kiemelkedő fontosságú, hogy erősen hiányos a lakosság erőszakmentes konfliktuskezelési képessége, a konfliktuskezelési technikák, módszerek terjesztése fejlesztésre szorul.

A családsegítő szolgálat bevonásával fel kell térképezni azokat a körülményeket, melyek a családon belüli erőszakra hatással vannak.

- Támogatásra szorul az egyházak és családi élettel foglalkozó civil szervezetek erkölcsfejlesztési és értékközvetítési tevékenysége. Fejlesztendő a családi életre nevelés és példamutatás is. Átmeneti gondozó intézmények hiányoznak veszélyeztetett anyák, gyermekek részére, és utógondozásuk sem megoldott.
- Komoly veszély, hogy a távortartás intézményrendszere kialakításának elakadása, a tanú védelem nem megoldott, érezhető egyfajta közösségi közömbösség és egyéni félelem a felderítésben való részvételből származó retorziók miatt.
- Hiányzik a családon belüli áldozatok és elkövetők kezelésére irányuló módszertan. Kevés a területen működő szakember és az érintett intézmények közötti együttműködés is fejlesztésre szorul. Kezeleni szükséges a munkanélküliségből, az alkoholfogyasztásból eredő problémákat.
- Az önhibájából nem megfelelő nevelést, gondozást biztosító szülők magatartásának szankcionálása annak érdekében, hogy csökkenjen a családon belüli erőszak,
- A körzeti megbízott vagy a Polgárőrség azonnali értesítése a jelzőrendszer tagjai részéről, ha családon belüli erőszakról szereznek tudomást,
- Intézmények közötti kommunikáció erősítése, jelzések megtétele annak érdekében, hogy a veszélyhelyzet minél korábban felismerhető legyen.

7.4. Célok a bűnismétlés megelőzése terület

- A pártfogói rendszer társadalmi megerősítésre szorul, a bűnismétlés megelőzésének állami eszközei mellé kívánkozik a civil, közösségi támogatás is.
- A büntetésüket letöltők társadalmi rehabilitációjának helyi feltételei hiányoznak. Kellő figyelmet kell fordítani az átmeneti nevelésből kikerülő fiatal felnőttekre, családsegítő szolgálat, önkormányzat, polgárőrség összefogásával.
- Növelésre szorul a helyi társadalom toleranciája, integrációra valóhajlandósága a büntetett előéletűekkel szemben.

8. Várható eredmények

A családi, iskolai kontroll erősítésével csökkenthető a kallódó, céltalan fiatalok száma. Az iskolának és az egyháznak az erkölcsi nevelésben betöltött szerepe, a gyermekvédelmi rendszer szakmai hatékonyságának megerősítése

lehetővé teszi, hogy a fiatal generáció megtanulja a társadalmi konfliktuskezelés erőszakmentes technikáit. A büntetendő, ezen belül különösen az erőszakos viselkedést tanúsító fiatalok szembesítése cselekedeteik következményeivel, a mediációs programok alkalmazása fejleszti az erkölcsi felelősséget.

A környezeti és természeti értékek megbecsülése érdekében végzett felvilágosító, oktató-nevelő munka eredményeként csökkenthető az épített és természeti környezetet károsító gyermek és fiatalkori bűncselekmények száma.

Az egészségügyi, a szociális szolgáltatások, a foglalkoztatáspolitikai képviselői, az iskolák, a rendőrség, a pártfogók és az igazságszolgáltatási szereplők közötti jelzőrendszer és együttműködés kialakítása, valamint az önkormányzati ügyosztályok közötti folyamatos munkakapcsolatok megelőzik a veszélyeztetetté és a veszélyeztetővé válást. A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése a bűnelkövetés felé sodródó és az áldozattá váló fiatalok számát csökkent családok erkölcsi, szükség esetén anyagi támogatása megerősíti a kisközösséget, annak erkölcsi alapjait. A gyermekek iránti felelősség érvényesítése, a családi felelősség növelése csökkenti a fiatalok körében a deviáns viselkedésformák terjedésének esélyeit. Az önhibájából nem megfelelő szülői nevelést és gondozást biztosító szülők magatartását szankcionáló eszközök alkalmazása mérsékli a bűnözői életmód kialakulását.

A fenti tevékenységek eredményeként a korosztályokon belül növekednie kell az elesett, a kirekesztett csoportok iránti toleranciának.

A szocializáció egyéb körülményeinek kedvező irányú befolyásolása, különösen az első munkavállalók szakképzésének erősítése elősegíti a fiatalok társadalmi integrációját, az esélyegyenlőség érvényesülését.

A helyreállító igazságszolgáltatási eszközök alkalmazása a pártfogó felügyelet közreműködésével növeli az erkölcsi felelősségérzet kialakulásának esélyét, így a társadalmi integráció szubjektív feltételeit szolgálja.

9. A kitűzött célok végrehajtása érdekében a programba bevont intézmények együttműködésével az alábbi intézkedési terv végrehajtása szükséges:

9.1. Feladatok a gyermek-és fiatalkorú bűnözés csökkentése területén:

- A gyermek-és fiatalkorú bűnözés megelőzése és csökkentése érdekében az önkormányzat támogassa a rendőrség általszervezett biztonságnövelő SULIZSARU és D.A.D.A programot.
Felelős: képviselő-testülete, polgármester
- Az önkormányzat támogassa a sokszínű kulturális, sport, környezet-és természetvédelmi tevékenységeket, programok, rendezvények szervezését, a szabadidő hasznos eltöltését biztosító tevékenységeket, segítse elő ifjúsági szervezetek, közösségek szervezését

Felelős: képviselő-testülete, polgármester

- A köznevelési intézmények pedagógiai, nevelési programjaiba kerüljön beépítésre a bűnmegelőzési program, személyiségfejlesztő programok, pályaorientáció, felzárkóztatás, iskolapszichológus alkalmazása, tanórán kívüli programok szervezése a közlekedés-biztonság, a környezeti-és természeti értékek megbecsülése területén
Felelős: intézményvezető
- Kerüljön sor Bűnmegelőzési és Környezetvédelmi napok tartására, Családi Egészségnapok, Tűzoltó versenyek, közlekedési versenyek megszervezésére. Az óvodában valósuljon meg továbbra is a személyiségfejlesztésre és az érzelmi biztonság megteremtésére épülő integrált nevelés.
Felelős: intézményvezetők, polgárőr egyesület, tűzoltóság
- A társadalmi kirekesztődés és a gyermekszegénység következményeinek megelőzése érdekében folytatni kell a hátrányos helyzetű térségek „Biztos Kezdet” programját
Felelős: intézményvezetők
- Készüljön felmérés a nevelési-oktatási intézmények, valamint a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat részéről a fiatalok szabadidejének hasznos eltöltésére vonatkozó elképzelésekről, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igény gyermekekre. Mediációs, szupervíziós, konfliktuskezelő technikák megismerése és alkalmazása a jelzőrendszer tagjai részéről
Felelős: intézményvezetők
- Egészséges életmódra nevelés, a dohányzás és alkoholizmus témaköreiben kerüljön sor felvilágosító előadások megtartására, a szabadidő hasznos eltöltésére vonatkozó propaganda tevékenységre
Felelős: családsegítő szolgálat

9.2. Feladatok a településbiztonság javítása, a bűnözés csökkentése területén

- Az önkormányzat tartsa tisztán a közterületeket, tartsa karban a település közvilágítási rendszerét és támogassa térfigyelő kamerarendszer kiépítését, pályázati forrás igénybevételével
Felelős: képviselő-testülete, polgármester
- A körzeti megbízottak útján el kell érni a minél jobb rendőri lefedettséget, a preventív és reagáló rendőri erők folyamatos jelenlétét a településen, fokozni kell a bűnözés szempontjából fertőzött helyek ellenőrzését.
Felelős: képviselő-testülete, rendőrség

- A közlekedésbiztonság szempontjából sebességcsillapító zónák kijelölése és technikai fejlesztése elsősorban az oktatási, egészségügyi és szociális intézmények környezetében.
Felelős: képviselő-testülete, rendőrség
- Az önkormányzati és intézményi vagyon rongálásának megelőzése érdekében a lakosság, a szülői szervezetek bevonása, jelzések megtétele.
Felelős: intézmények vezetői
- Ösztönözni kell a lakosságot a Szomszédok Egymásért Mozgalom (SZEM) létrehozására, egymás segítésére, támogatására, jelzések megtételére.
Felelős: képviselő-testülete, polgárőr egyesület
- Összehangolt ellenőrzéseket kell tartani a kereskedelmi, vendéglátó ipari és szolgáltató egységeknél, az időszakos és telephelyhez kötött árusításoknál (piac)
Felelős: jegyző, polgárőr egyesület
- A helyi civil szervezetekbe kerüljenek olyan roma személyek, akik részt vállalnának a közbiztonság javítása, az egészségvédelmi és a szabadidős programok megvalósításában.
Felelős: polgármester

9.3.1. Feladatok az áldozattá válás megelőzése területén

- A rendőrség biztosítson fokozott járőri jelenlétet a polgárőrökkel együtt a közoktatási intézmények és az ifjúsági szórakozóhelyek környékén, tartson előadásokat az alkohol-és drogprevenció területén.
Felelős: polgármester, rendőrség
- A polgárőrség teljesítsen a biztonságérzet javítása érdekében a közterületeken nappali gyalogos járőrszolgálatot.
- A polgárőrök vegyenek részt a rendőrségi razziákban, biztosítsák a rendezvényeket és sporteseményeket, vegyenek részt környezet-és természetvédelmi feladatok ellátásában, tűzvédelmi tevékenységek segítésében
Felelős: polgárőrség
- A családsegítő szolgálat tevékenységével segítse elő, hogy a lakosság, illetve a fiatalok bejelentést, észrevételt, figyelemfelhívást tegyenek a közbiztonsági szervek felé, szükséges a társas és mentális segítségnyújtás az alkoholizmus és más tudatmódosító szerek elleni küzdelem során.
Felelős: intézményvezető

- A mentális és fizikai önvédelmi képességek erősítése, elsajátításának elősegítése a lakosság körében, az önvédelmi képességet fejlesztő önvédelmi technikák ismertetése, kirekesztődés megelőzése
Felelős: intézmények vezetői

9.3.2. Feladatok a családon belüli erőszak csökkentése érdekében

A családsegítő szolgálat tevékenységével segítse elő, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű rétegekhez tartozók, munkanélküliek vegyenek részt az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatási programokban, civil szervezetek fórumain, vegyenek részt szabadidő hasznos eltöltésére irányuló és egyéb szervezett programokban.

Felelős: polgármester, intézményvezető

Az egészségügyi területen dolgozók tevékenységükkel segítsék elő, hogy a depresszióra hajlamos, egészségkárosodott személyek, az alkoholisták, dohányosok felvilágosító előadásokon, egészségvédelemmel kapcsolatos programokon vegyenek részt, továbbá ismerjék meg a kezelési módokat.

Felelős: egészségügyi intézmények

Meg kell ismertetni a lakossággal az erőszakmentes konfliktuskezelési technikákat, módszereket, be kell vonni az egyházakat és a családi élettel foglalkozó civil szervezeteket az erkölcsi értékek közvetítésébe, terjesztésébe.

Felelős: intézményvezető, polgármester

A családon belüli erőszak áldozatainak és elkövetőinek kezelésére irányuló módszertan fejlesztése és kapcsolódó programok bevezetése.

Felelős: családsegítő szolgálat

9.4. Feladatok a bűnismétlés megelőzése területén

- Az önkormányzat minden szerve népszerűsítse a bűnmegelőzést és teremtsen lehetőséget a lakosságnak, valamint az érintett szervezeteknek a bűnmegelőzésben való aktív részvételre, támogassa a pártfogó felügyeleti rendszert.
Felelős: önkormányzat képviselő-testülete, polgármester
- Az önkormányzat együttműködik a rendőrséggel, biztosítja a civil szervezetek, a polgárőrség működését, a költségvetésében rendeljen forrásokat a működésükhöz.
Felelős: önkormányzat képviselő-testület, polgármester
- Forgalomszervezési és forgalomtechnikai megoldásokkal meg kell szüntetni a közlekedés biztonságát és zavartalanságát veszélyeztető okokat, körülményeket
Felelős: önkormányzat képviselő-testület, polgármester

- Pártfogó felügyelet alatt állóknak szóló személyiségfejlesztő és szabadidős programok kialakítása. A szenvedélybetegségeket kezelése. A szenvedélybetegségeket kezelő programok, klubok kialakítása és fejlesztése
Felelős: családsegítő szolgálat, intézmények

A Bűnmegelőzési Stratégiát Rákóczi falva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a .../2023. (VI. 22.) önkormányzati határozatával hagyta jóvá.

Rákóczi falva, 2023. június

Dr. Túróczi Imre
polgármester